

Asiakasmaksu

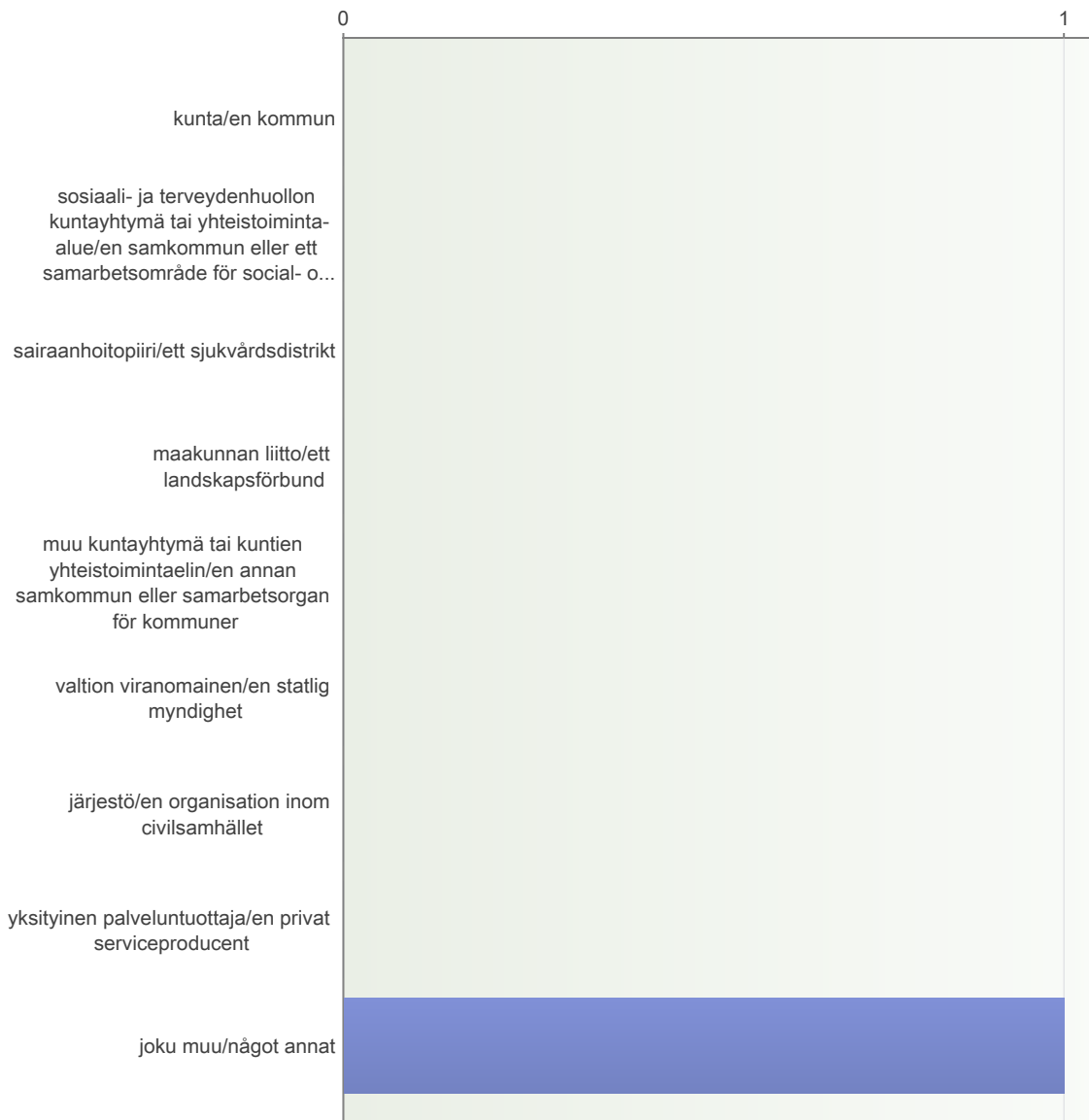
1. Vastaajan taustatiedot/bakgrundsuppgifter

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi/Officiellt namn på den aktör som svarar	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi/Namn på den person som antecknat svaret	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot/Namn på den person som antecknat svaret	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä/Datum som begäran om remissyttrande behandlades i organet	Toimielimen nimi/Organets namn
Satakunnan väliaikainen valmistelutoimielin (epävirallinen)	Päivi Vuorinen	terttu.nordman@pori.fi	31.8.2018	Satakunnan väliaikainen valmistelutoimielin (epävirallinen)

2. Onko vastaaja/Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. Yleiset kysymykset hallituksen esitysluonnoksesta. Kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata, jos lausunnonantajalla ei ole asiasta lausuttavaa. Allmänna frågor om utkastet till regeringsproposition. Alla frågor behöver inte besvaras, om remissinstansen inte har något att säga om frågan.

Vastaajien määrä: 1

- Jos maakunta- ja soteuudistus ei toteudu ja luonnostellun asiakasmaksulain sisältö tulee nykyisten julkisten soteorganisaatioiden toteutettavaksi, edellyttää se joka tapauksessa yhteistä tietojärjestelmää ja yhteyttä Kelan tietojärjestelmiin. On kuitenkin epätodennäköistä, että yhteisiä tietojärjestelmiä olisi suunnitellulla aikataululla nykyisten organisaatioiden käytettävissä.

Kiinteisiin soteasiakasmaksuihin liittyvä asiakasmaksun alentamisselvitys tulisi poistaa asiakasmaksulaista ja ottaa kiinteä asiakkaalla tai potilaalle määrätty asiakasmaksu tarpeen mukaan huomioon varsinaisessa toimeentulotukilaskelmassa. Mikäli laki tulee voimaan nyt luonnostellun mukaisena, tulee asiakkaan maksukyvyyn selvittäminen kuormittamaan maksuja perivän organisaation resursseja huomattavasti. Lakiuudistus tulee arviomme mukaan pienentämään huomattavasti erikoissairaanhoidon asiakasmaksukertymää. Perusterveydenhuollon maksutuottokertymään uudistus vaikuttanee nostavasti, kun taas mm. suunterveydenhuollossa sekä vanhustenhuollossa maksutuottokertymä arviomme mukaan todennäköisesti alenee. Käsityksemme mukaan lakiuudistuksen yhteisvaikutus kokonaisuudessaan on joka tapauksessa maksutuottokertymää alentava.

Luonnostellun lain säännökset suurelta osin kuitenkin selkeyttävät asiakasmaksujen määräytymisperusteita nykytilanteeseen verrattuna.

4. 1 §. Lain tarkoitus/1 §. Lagens syfte

Ei vastauksia.

5. 2 §. Soveltamisala/2 §. Tillämpningsområde

Ei vastauksia.

1 luku. Yleiset säännökset/1 kap. Allmänna bestämmelser

6. 3 §. Määritelmät/3 §. Definitioner

Vastaajien määrä: 1

- 1 -kohdan määritelmän mukaan asiakkaalla tarkoitetaan henkilöä, joka saa maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveystalouksia sekä sosiaalihuoltolain 19 §:n 4 momentissa tarkoitettua kotipalveluun oikeutettua lapsiperhettä. Sosiaalihuoltolain 3 §:n 1 momentin 2 -kohdassa sekä sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain 3 §:n 1 momentin 5-kohdassa esitetyn määritelmän mukaan taas asiakkaalla tarkoitetaan sosiaalihuoltoa hakevaa tai käyttävää taikka tahdostaan riippumatta sen kohteena olevaa henkilöä. olisi perusteltua yksityiskohtaisissa perusteluissa täsmentää, miten näitä lapsiperheitä koskevat tiedot kirjataan asiakasrekisteriin esim. viittaamalla sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain säännöksiin.
- 2 -kohdan määritelmän mukaan perheellä tarkoitetaan yhteistaloudessa keskenään avioliitossa tai avoliitossa eläviä henkilöitä... määritelmästä puuttuu yksin (ilman avio- tai avopuolisoa) lastensa kanssa samassa taloudessa elävät henkilöt.
- 4 -kohdan mukaan maakunnalla tarkoitetaan maakuntaa ja maakuntalain 52 §:ssä tarkoitettua maakunnan liikelaitosta. Jos maakunta tarkoittaa ko. laissa aina maakuntaa ja sen liikelaitosta eli molempia, on lakitekstiä luettaessa sekaannuksen vaara näiden järjestäjänä ja tuottajana toimivien tahojen välillä suuri. Maksulakiluonnoksessa on useita pykäläitä, joissa puhutaan maakunnasta (mm. 61 § koskien maakunnan tiedonsaantioikeutta), ja näissä pykäläkohdissa ko. maakuntatermi voi käytännössä tarkoittaa vain

jompaakumpaa Lakitekstiä tulisi selkeyttää maakuntakonserniin kuuluvien em. tahojen osalta.

7. 4 §. Palvelusta perittävä maksu/4 §. Avgift för tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Ns. enimmäishinnoiteltuja asiakasmaksutaksoja tulisi harkita kiinteähintaisiksi. Kiinteähintaiset maksut turvaisivat paremmin maakuntien välisen yhdenvertaisuuden.

8. 5 §. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen/5 §. Avgift som sänks eller inte tas ut

Vastaajien määrä: 1

- Jos suunniteltu maakunta ja soteuudistus jää toteutumatta, nykyisten organisaatioiden mahdollisuudet ottaa vastattavakseen kaikki tämän lain nojalla maakunnalle ajatellut tehtävät ovat rajalliset. Myös tietoliikenneyhteyksien tulee toimia ja tiedon liikkuu reaaliaikaisesti, jotta tässä pykälässä tarkoitetut toiminnot voitaisiin ylipäättään toteuttaa.

Tarkoituksenmukaisempi toimintatapa olisi, että tasasuuruiset sotemaksut otettaisiin huomioon toimeentulotukilaskelmassa kuin se että maakunnille/nykyisille soteorganisaatioille säilytetään toimeentulotuen tarpeen selvitysvelvollisuus vastaavasti kuin Kelalle. Tämä mahdollistaisi paremmin asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun.

9. 6 §. Maksun periminen/6 §. Uttag av avgift

Ei vastauksia.

10. 7 §. Päätös tulosidonnaisesta maksusta/7 §. Beslut om inkomstbunden avgift

Ei vastauksia.

11. 8 §. Maksuttomat sosiaalipalvelut/8 §. Avgiftsfria socialtjänster

Ei vastauksia.

12. 9 §. Maksuttomat terveystalvelut/9 §. Avgiftsfria hälsotjänster

Vastaajien määrä: 1

- Alle 18-vuotiaiden maksuttomuus sairaanhoidossa selkeyttää tilannetta nykyisestä mutta toisaalta pienentää merkittävästi maksutuottokertymää tulevaisuudessa.

13. 10 §. Maksukatto/10 §. Avgiftstak

Ei vastauksia.

14. 11 §. Maksukattoa kerryttävät palvelut/11 §. De tjänster som räknas in i avgiftstaket

Vastaajien määrä: 1

- Ensihoidon sisältyminen tulevaisuudessa maksukaton piiriin pienentää maksutuottokertymää. Edelleen suun terveydenhuollon maksutuottokertymä alenee huomattavasti, jos uudistus menee suunnitellulla tavoin läpi.

Lakiin tulisi tarkemmin kirjata mikä on tilapäistä palvelua koska sillä on merkitystä maksutuottokertymään.

2 luku. Maksuttomat palvelut/2 kap. Avgiftsfria tjänster

15. 12 §. Maksujen seuranta/12 §. Uppföljning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- Nykyiset tietojärjestelmät eivät mahdollista seurantavastuun siirtämistä maakunnille tai vaihtoehtoisesti nykyisille organisaatioille.

16. 13 §. Sosiaali- ja terveystieteiden avosairaanhoito/13 §. Öppensjukvård vid social- och hälsocentral

Vastaajien määrä: 1

- Jo nyt päivystyskäynnejä hoidetaan entistä enemmän hoitajavastaanottona (joissakin tilanteissa lääkäreitä konsultoiden). Pykälän 3 momentissa ei ole määritelty sairaanhoitajan antamasta kiireellisestä terveydenhuollosta erikseen asiakasmaksua toisin, kuin pykälän 1. momentissa on määritelty kiireettömän hoidon osalta (lääkäriin vo 20,60 €, hoitajan vo 11,40 €). Tämä ei ole johdonmukaista ja myös kiireellisen hoidon osalta tulisi vastaavasti määritellä sairaanhoitajan vo:n asiakasmaksu.

Kaikista päivystyskäynneistä tulisi periä asiakasmaksut samoin perustein eli riippumatta siitä, onko käynnissä kyse perusterveydenhuollosta tai erikoissairaanhoitosta. Valinnanvapauslain 9 §:n ja tämän lakipykäläluonnoksen perusteella näin aiotaan lakiuudistusten myötä tehdä ja tämä on ehdottomasti parannus nykytilanteeseen verrattuna.

17. 14 §. Sairaalan poliklinikkakäynti/14 §. Besök på sjukhuspoliklinik

Ei vastauksia.

18. 15 §. Avosairaanhoitoon ja poliklinikkakäyntiin liittyvät tutkimukset/15 §. Undersökningar inom öppen sjukvård och vid poliklinikbesök

Ei vastauksia.

3 luku. Maksukatto/3 kap. Avgiftstak

19. 16 §. Päiväkirurginen toimenpide/16 §. Dagkirurgiskt ingrepp

Ei vastauksia.

20. 17 §. Suun terveydenhuolto/17 §. Mun- och tandvård

Ei vastauksia.

21. 18 §. Erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet suunhoidon yksikössä/18 §. Vårdåtgärder inom den specialiserade sjukvården vid mun- och tandvårdsenheter

Ei vastauksia.

22. 19 §. Terapia/19 §. Terapi

Ei vastauksia.

23. 20 §. Sarjassa annettava hoito/20 §. Vård i serie

Ei vastauksia.

4 luku. Tasasuuruiset maksut/4 kap. Jämnstora avgifter

24. 21 §. Tilapäinen kotipalvelu/21 §. Tillfällig hemservice

Vastaajien määrä: 1

- Tilapäisyyden määritelmää tulisi selkeyttää koska sillä on vaikutusta maksutuottokertymään.

25. 22 §. Tilapäinen kotisairaanhoido/22 §. Tillfällig hemsjukvård

Vastaajien määrä: 1

- Tilapäisyyden määritelmää tulisi selkeyttää koska sillä on vaikutusta maksutuottokertymään.

26. 23 §. Tilapäinen kotisairaalahoito/23 §. Tillfällig hemsjukhusvård

Vastaajien määrä: 1

- Tilapäisyyden määritelmää tulisi selkeyttää koska sillä on vaikutusta maksutuottokertymään.

27. 24 §. Lyhytaikainen perhehoito/24 §. Kortvarig familjevård

Ei vastauksia.

28. 25 §. Lyhytaikainen asumispalvelu/25 §. Kortvarig boendeservice

Vastaajien määrä: 1

- Lain yksityiskohtaisten perustelujen mukaan palveluasuminen on tehostettua silloin kun hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista. Muussa lyhytaikaishoidossa hoidon tarve ei ole ympärivuorokautista. Maksukattoa kerryttää vain lyhytaikainen tehostettu asumispalvelu; todennäköisesti tämä aiheuttaa sekaannuksia kentällä vaikkapa tilanteessa, jossa asiakkaan palvelu annetaan tehostetun palveluasumisen yksikössä, mutta asiakkaan hoidon tarve ei ole ympärivuorokautinen.

29. 26 §. Lyhytaikainen laitoshoido tai –palvelu/26 §. Kortvarig sluten vård eller kortvarig service på en institution

Ei vastauksia.

30. 27 §. Osavuorokausihoito/27 §. Vård under en del av dygnet

Ei vastauksia.

31. 28 §. Asiakkaan siirtyminen palvelujen välillä/28 §. Förflyttning av kunden mellan tjänster

Ei vastauksia.

32. 29 §. Lääkinnällinen kuntoutus/29 §. Medicinsk rehabilitering

Ei vastauksia.

33. 30 §. Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaan aikaiset palvelut/30 §. Tjänster när personer som vårdar en anhörig eller närstående är lediga

Ei vastauksia.

34. 31 §. Ensihoitopalvelu/31 §. Prehospital akutsjukvård

Ei vastauksia.

35. 32 §. Lääkärintodistus ja -lausunto/32 §. Läkarintyg och läkarutlåtande

Ei vastauksia.

36. 33 §. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu/33 §. Oanvända eller icke-avbokade tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Onko tarkoituksenmukaista, että palveluntuottajakohtaisesti voidaan päättää ”sakko”maksuista? Sote-keskusten aloittaessa pienet palveluntuottajat voivat jäädä suurten toimijoiden jalkoihin ja valitsematta, jos nämä päättävät olla perimättä maksuja käyttämättä ja peruuttamatta jätetyistä palveluista. Tämä on yksi kilpailuvaltti lisää isoille toimijoille.

37. 34 §. Maksun periminen maksukyvyyn mukaan/34 §. Uttag av avgift enligt betalningsförmågan

Ei vastauksia.

38. 35 §. Kotona annettava palvelu/35 §. Service i hemmet

Vastaajien määrä: 1

-

35 §. Kotona annettava palvelu/35 §. Service i hemmet

Lain yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että maksu määräytyy asiakkaan palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän mukaan. Lisäksi perusteluissa todetaan, että asiakassuunnitelmaa tarkistetaan palvelujen tarpeen muuttuessa. Palvelutuntien ollessa 4-38 tuntia kuukaudessa, maksuprosentti muuttuu tunti tunnilta. Käytännössä harvoin päästään tarkasti toistuvaan tuntimäärään. Esim jos asiakkaan palvelutarve on joka päivä yksi tunti, kertyy näistä kuukauden tuntimääräksi 28-31 tuntia. Pitääkö palvelumaksu määritellä joka kuukaudelle erikseen?

Tuntikohtainen maksunmääräytymistaulukko merkitsee lisää työtä asiakassuunnitelmien tarkistamisiin ja asiakasmaksupäätösten uusimisiin samoin asiakkaan informoiminen maksujen määräytymisen perusteista olisi työlästä. Asiakkaalla olisi myös oikeus kieltäytyä hänelle välttämättömistä kuntouttavista toimista, jos ne

lisäisivät hänen palveluaikaansa ja sitä kautta maksua. Kuntien nykyinen käytäntö porrastaa maksuja tuntihaarukoittain on turvannut joustamismahdollisuuden tarkistaa tunteja asiakkaan voinnin vaihdellessa ilman, että on ollut välitöntä tarvetta muuttaa asiakassuunnitelmaa ja asiakasmaksua. Merkittävä tulorajojen nostaminen vaikuttaa maakuntien maksutuottokertymään.

Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan: "Maksun suuruus riippuisi myös perheen koosta. Lapsiperheiden kotipalvelussa asiakas on perhe, joka saa kotipalvelua." On välttämätöntä täsmentää, miten sosiaalihuollon asiakastiedot kirjataan näissä tilanteissa.

Lainkohdan yksityiskohtaisia perusteluja tulisi kaiken kaikkiaan selkeyttää ja poistaa tulkinnanvaraisuudet.

39. 36 §. Kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot/36 §. De inkomster som avgiften för service i hemmet utgår från

Ei vastauksia.

40. 37 §. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido/37 §. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig sluten vård

Ei vastauksia.

41. 38 §. Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot/38 §. De inkomster som avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller långvarig sluten vård utgår från

Ei vastauksia.

42. 39 §. Pitkäaikainen perhehoito/39 §. Långvarig familjevård

Ei vastauksia.

43. 40 §. Laskennallinen metsätulo/40 §. Kalkylerad inkomst av skog

Ei vastauksia.

44. 41 §. Tuloista tehtävät vähennykset/41 §. Avdrag från inkomsterna

Ei vastauksia.

45. 42 §. Tuloista tehtävät vähennykset tehostetun palveluasumisen maksua määrättäessä/42 §. Avdrag från inkomsterna vid fastställande av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg

Vastaajien määrä: 1

- Asumismenojen vähentämiseen tehostetun palveluasumisen osalta on lisättävä kohtuullisten asumiskustannusten määritelmä viittaamalla esim. kohtuullisiin yleisestä asumistuesta annetun lain nojalla hyväksyttäviin asumismenoihin.

46. 43 §. Maksun määrääminen/43 §. Fastställande av avgift

Ei vastauksia.

5 luku. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut/5 kap. Avgifter som fastställs enligt betalningsförmågan

47. 44 §. Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut/44 §. Stödtjänster och boendeservicerelaterade tjänster

Ei vastauksia.

48. 45 §. Avopalveluun tai -hoitoon liittyvä ylläpito/45 §. Uppehälle i samband med sociala insatser eller öppen vård

Ei vastauksia.

49. 46 §. Vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvä ylläpito/46 §. Uppehälle i samband med särskild service med anledning av funktionshinder

Ei vastauksia.

50. 47 §. Lastensuojelu/47 §. Barnskydd

Ei vastauksia.

51. 48 §. Vammaisen lapsen asuminen muualla kuin oman perheen kanssa/48 §. Boende för barn med funktionsnedsättning någon annanstans än med den egna familjen

Ei vastauksia.

52. 49 §. Kuljetuspalvelut/49 §. Färdtjänst

Ei vastauksia.

53. 50 §. Yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset/50 §. Laboratorieundersökningar och bilddiagnostik som utförs efter remiss från privatläkare

Ei vastauksia.

54. 51 §. Palvelun keskeytys/51 §. Avbrott i tjänsten

Ei vastauksia.

55. 52 §. Vahingoittunut, hävinnyt tai palauttamatta jätetty apuväline/52 §. Ett skadat, försvunnet eller icke-återlämnat hjälpmedel

Ei vastauksia.

56. 53 §. Henkilö jolla ei ole Suomessa kotikuntaa/53 §. En person utan hemkommun i Finland

Vastaaerien määrä: 1

- Olisi perusteltua kirjata näkyviin, millä perusteilla henkilön on katsottava joutuneen terrorismin uhriksi, lainaten vaikkapa suoraan direktiivitekstiä lainaamalla. Täsmennyksen tekeminen tähän lakitekstiin varmistaisi osaltaan asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun toteutumista käytännössä.

57. 54 §. Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle/54 §. Uttagande av inkomst, ersättning eller fordring till landskapet

Ei vastauksia.

58. 55 §. Viivästyskorko/55 §. Dröjsmålsränta

Ei vastauksia.

6 luku. Muut maksut/6 kap. Övriga avgifter

59. 56 §. Maksujen ulosotto/56 §. Utsökning av avgifter

Ei vastauksia.

60. 57 §. Maksun palautus ja kuittaus/57 §. Återbetalning och kvittning av avgift

Ei vastauksia.

61. 58 §. Indeksitarkistukset/58 §. Indexjusteringar

Ei vastauksia.

62. 59 §. Muutoksenhaku/59 §. Ändringssökande/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Ei vastauksia.

63. 60 §. Palvelutuotannon seuranta palvelu/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Ei vastauksia.

64. 61 §. Maakunnan tiedonsaantioikeus//61 §. Landskapets rätt till information

Ei vastauksia.

65. 62 §. Voimaantulo/62 §. Ikraftträdande

Ei vastauksia.

66. 63 §. Kumottava laki/63 §. Lag som upphävs

Ei vastauksia.

67. 64 §. Siirtymäsäännökset/64 §. Övergångsbestämmelser

Ei vastauksia.

7 luku. Erinäiset säännökset/7 kap. Särskilda bestämmelser

8 luku. Voimaantulo/8 kap. Ikraftträdande